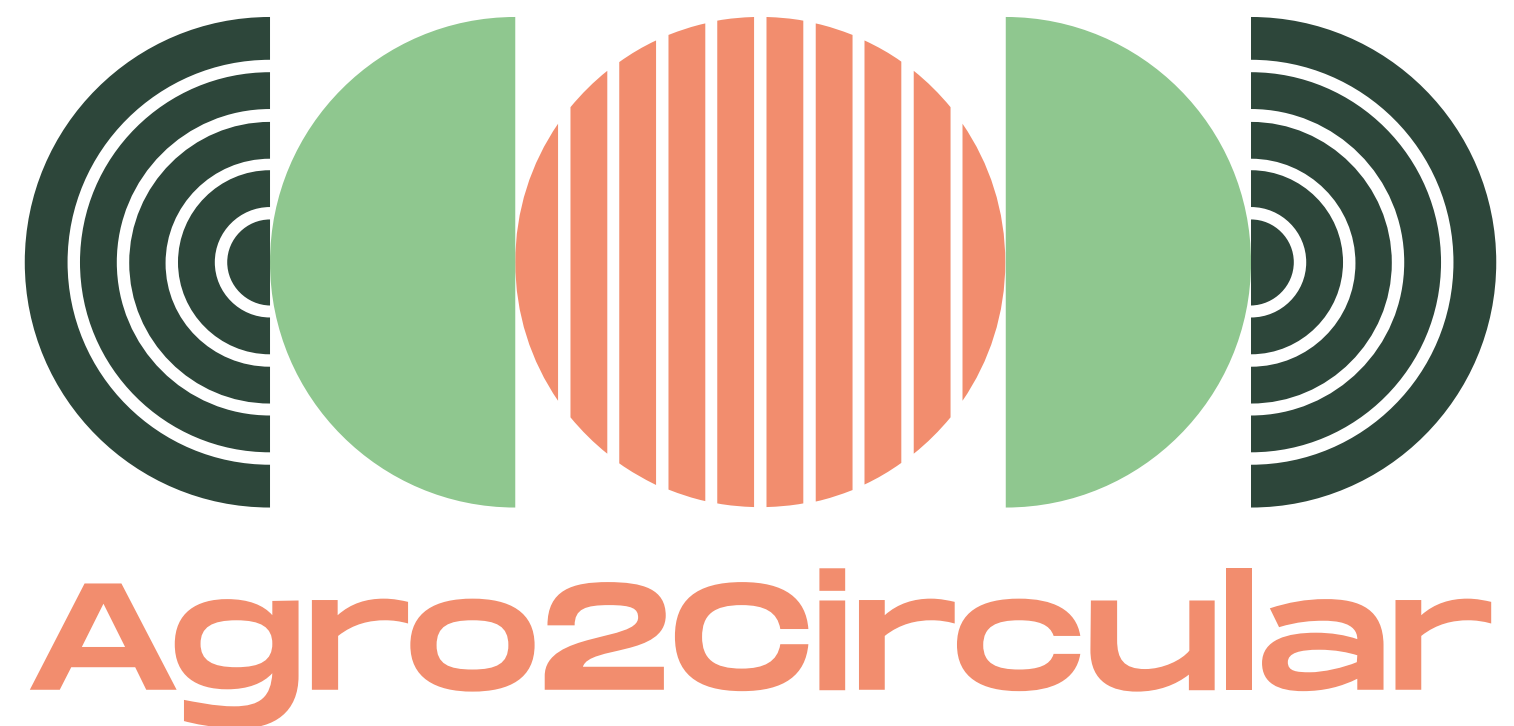

KOVAS 2025

Infopack

Išvadas

Projektas atliepia ES programos „Horizontas 2020“ tikslus skatinti ekonomikos žiedinimo praktikas ir švelninti klimato kaitos poveikį. Sudėtinė sukurto modelio dalis – **įsivertinimo / savianalizės įrankis** (čia toliau – **IĮ**) - leidžia regioninėms ir vietos savivaldos institucijoms **įsivertinti savo turimus pajėgumus ir pradėti derinti savo veiksmus su ŽE principais**. Šioje santraukoje yra pateikiami pagrindiniai A2C modelio ir jo savianalizės įrankio aspektai politikos formuotojams taip pat kitoms suinteresuotosioms pusėms, dalyvaujančioms ekonomikos žiedinimo procesuose.

Agro2Circular recognises the challenges posed by linear production models that dominate industries globally, such as resource overexploitation, waste generation and unsustainable consumption patterns. The approach adopted by A2C integrates diverse factors, ensuring a holistic framework for addressing these issues and fostering systemic change.

Projektas „Agro2Circular“ pripažįsta iššūkius, kuriuos kelia linijiniai gamybos modeliai, dominuojantys įvairiose pramonės šakose visame pasaulyje, pvz., perteklinis išteklių naudojimas, gausios atliekos ir netvarūs vartojimo modeliai. A2C taikomo požiūrio esmė apima įvairius veiksmus, užtikrinant holistinę šių problemų sprendimo sistemą ir skatinant sisteminius pokyčius.

A2C modelis

A2C modelis susideda iš 8 dimensijų, kurių kiekviena sprendžia konkrečius iššūkius ir galimybes:

Aplinkosaugos dimensija

EFEKTYVUS ATLIEKŲ TVARKYMAS, ENERGIJOS IR VANDENS IŠTEKLIŲ VALDYMAS: ši dimensija vertina infrastruktūros ir politikos, kuria siekiama sumažinti atliekų susidarymą ir energijos suvartojimą bei optimizuoti vandens naudojimą, tarpusavio atitikimą. Tikslas yra sukurti pagrindą efektyviam išteklių naudojimui, kaip vienam svarbiausių žingsnių siekiant ŽE tikslų.

ATLIEKŲ VERTĖS KĖLIMO (/VALORIZACIJOS) GALIMYBĖS / SISTEMOS: ši dimensija analizuoja sukurtas sistemas, kurių pagalba atliekas būtų galima paversti vertingais produktais arba antrinėmis žaliavomis, tokiomis kaip bioaktyvios medžiagos, trąšos, kompostas ar bioplastikas. Veiksmingos valorizacijos sistemos uždaro žaliavų tiekimo grandinę ir sumažina neigiamą poveikį aplinkai.

O TERITORINIS IŠTEKLIŲ NAUDOJIMAS / EKSPLOATAVIMAS: tvarus teritorinių išteklių naudojimas vertinamas išnagrinėjus pusiausvyrą tarp išteklių gavybos, jų transportavimo ir atliekų tvarkymo sistemų. Tokiu būdu yra užtikrinama, kad regionai neviršytų savo aplinkosaugos pajėgumų.

ŽEMĖS IR BIOLOGINĖS ĮVAIROVĖS IŠSAUGOJIMAS: šios dimensijos dėmesys sutelkiamas į priemones, kurios mažina linijinių ekonominių praktikų skatinamą dirvožemio alinimą ir biologinės įvairovės nykimą. Regeneracinės žemės ūkio praktikos ir buveinių atkūrimas pabrėžiami kaip svarbiausios strategijos šioje dimensijoje.

KLIMATO KAITOS PRIEMONĖS: ši dimensija vertina šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) mažinimo priemonių įgyvendinimą, pvz., pirminių žaliavų pakeitimą perdirbtomis alternatyvomis ir energijos vartojimo efektyvumo didinimą.

Socioekonominė dimensija

VERSLO MODELIŲ PERŽIŪRA (ANGL. BUSINESS REINVENTION): Vietinių įmonių gebėjimas diegti naujoves ir prisitaikyti prie ŽE principų yra svarbus, įskaitant žiedinių verslo modelių, tokių kaip bendradarbiaujančios vartojimo ir paslaugų sistemos, taikymą.

GAMYBOS EKOSISTEMŲ STIPRUMAS: analizuojamas regiono ekonominės sistemos atsparumas ir įvairovė, siekiant užtikrinti stabilumą ir ir kuo geresnį adaptyvumą pereinant prie ŽE.

ĮGŪDŽIŲ UGDYMAS: vertinamas darbo jėgos pasirengimas, daugiausia dėmesio skiriant techninėms ir profesinėms žinioms, reikalingoms įgyventinti ŽE iniciatyvoms.

PASITIKĖJIMAS GAMYBOS SISTEMOMIS: norint ekonominės veiklos ekosistemose skatinti bendradarbiavimą ir inovacijas, būtina stiprinti suinteresuotųjų šalių pasitikėjimą tvaria praktika ir sąžiningomis ekonominėmis sistemomis.

KULTŪRINĖS ĮTAKOS: tiriamos nuostatos, vertybės ir tradicijos įvairiuose Europos regionuose, siekiant suprasti jų įtaką tvariam vartojimui ir gamybos elgsenai.

PILIEČIŲ ĮSITRAUKIMAS: aktyvus visuomenės dalyvavimas ŽE iniciatyvose, kampanijose ir sprendimų priėmimo procesuose sustiprina kolektyvines pastangas siekiant tvarumo.

Įvadas
A2C modelis
Įsivertinimo / savianalizės įrankis
(čia toliau - ĮĮ)

Viešojo valdymo ir administravimo strategija

ŽE KULTŪRA IR PASITIKĖJIMAS: vertinamos strateginės iniciatyvos, skatinančios kultūrinį vertybinį poslinkį link žiediškumo ir suinteresuotųjų šalių tarpusavio pasitikėjimo stiprinimą.

BENDRADARBIAVIMU GRĮSTAS SPRENDIMŲ PRIĖMIMO PROCESAS: į politikos formavimą įtraukus suinteresuotąsias šalis iš įvairių veiklos sektorių, yra užtikrinamas geresnis įsitraukimas ir priimtų sprendimų veiksmingumas.

VEIKSMINGAS VALDYMAS VISUOSE VALSTYBĖS VALDYMO LYGMENYSE: efektyvus veiksmų koordinavimas visuose valstybės

valdymo lygmenyse (nacionaliniame, regioniniame, vietos savivaldos) užkerta kelią sprendimų nesuderinamumui ir skatina darnias ŽE strategijas.

FUNKCINIAI TERITORINIAI SPRENDIMAI: paprastai skatina miesto ir kaimo teritorijų sinergiją, bendruomenės iniciatyvas ir pramoninės simbiozės galimybes.

IŠGRYNTOS VEIKSMINGOS STRATEGIJOS: pabrėžiama strateginio planavimo ilguoju laikotarpiu būtinybė bei ŽE principų integravimas į strateginius valdysenos dokumentus.

Politikos ir reguliacinė dimensija

ŽIEDINĖS EKONOMIKOS VEIKSMŲ PLANAI (ČIA TOLIAU - ŽEVP): vertinamas strateginių perėjimo prie ŽE planų vystymas ir kokybė.

ADAPTUOTI REGLAMENTAI: analizuojamos specifinės nacionalinės / regionų lygmens ŽE praktikų plėtrą palaikančios politikos, siekiant veiksmingumo ir suderinimo su vietos poreikiais.

RINKOS PLĖTRA: antrinių žaliavų naudojimo skatinimas per reguliuojamas rinkas užtikrina kokybę ir atitiktį.

TEISĖS AKTŲ ĮGYVENDINIMAS: labai svarbu veiksmingai įgyvendinti įstatymus, kuriais remiamas perėjimas į žiedinę ekonomiką.

Finansinė dimensija

SKIRTAS FINANSAVIMAS: finansinių išteklių prieinamumas ŽE projektams ir iniciatyvoms yra vienas pagrindinių ŽE plėtros įgalinimo veiksnių.

EKONOMINĖS PASKATOS: tokios priemonės kaip subsidijos, mokestinės lengvatos ir aplinkosaugos tarifai skatina tvarų elgesį.

SKAIDRUS FINANSAVIMAS: aiškus informavimas apie finansines galimybes padidina prieinamumą suinteresuotosioms šalims.

Įvadas

A2C modelis

Įsivertinimo / savianalizės įrankis
(čia toliau - ĮĮ)

Technologijos, tyrimai ir inovacijos

VALORISATION TECHNOLOGIES: Infrastructure supporting waste reuse, upcycling and resource recovery is analysed.

VALORIZACIJOS TECHNOLOGIJOS: analizuojama infrastruktūra, įgalinanti pakartotinį atliekų naudojimą, perdirbimą ir žaliavų atgavimą.

PUBLIC R&D INVESTMENTS: Funding for CE-focused research and innovation fosters progress.

VIEŠOSIOS INVESTICIJOS Į MOKSLINIUS TYRIMUS IR PLĖTRĄ: į ŽE orientuotų mokslinių tyrimų ir inovacijų finansavimas skatina pažangą.

INDUSTRY COLLABORATION: Strong connections between research institutions and businesses enhance practical applications.

PRAMONĖS BENDRADARBIAVIMAS: tvirti ryšiai tarp mokslinių tyrimų institucijų ir privataus sektoriaus įmonių pagerina praktinį mokslinių tyrimų rezultatų pritaikymą.

TRACEABILITY TOOLS: Technologies that improve transparency and accountability in value chains are promoted.

ATSEKAMUMO PRIEMONĖS IR ĮRANKIAI: skatinamos technologijos, gerinančios vertės grandinių skaidrumą ir atskaitomybę.

Standartizavimo dimensija

EU STANDARDS ALIGNMENT: The development and adoption of harmonised practices ensure consistency and reduce risks like greenwashing.

ES STANDARTŲ SUDERINIMAS: suderintų / standartizuotų praktikų vystymas ir diegimas užtikrina nuoseklumą ir sumažina įvairias rizikas, pvz., žaliojo smegenų plovimo atvejus (angl. „Greenwashing“), kuomet yra pasitelkiama apgaulinga rinkodaros

strategija, siekianti sudaryti įspūdi, jog įmonės veikla ar parduodami produktai yra ekologiški ar draugiški aplinkai.

DIGITAL TOOLS: Standardised technologies for product traceability enhance accountability and efficiency.

SKAITMENINIAI ĮRANKIAI: standartizuotos produktų atsekamumo technologijos padidina atskaitomybę ir efektyvumą.

Pajėgumų stiprinimo dimensija

EDUCATIONAL ALIGNMENT: Training and educational programmes are assessed for their ability to equip individuals with necessary CE skills.

ŠVIETIMO SUDERINIMAS: vertinama ar mokymo ir švietimo programos atliepia ŽE vystyti reikalingų žinių, kompetencijų ir įgūdžių poreikį.

LABOUR MARKET MATCHING: Sustainable economic growth can be supported by ensuring that workforce supply meets industry demands.

PAKLAUSOS IR PASIŪLOS DARBO RINKOJE SUDERINIMAS: palaikyti tvarų ekonomikos augimą galima tik tuo atveju, jei bus užtikrinama, kad darbo jėgos pasiūla atitiktų pramonės poreikius.

Įvadas
A2C modelis
Įsivertinimo / savianalizės įrankis
(čia toliau - ĮĮ)

Įsivertinimo / savianalizės įrankis (čia toliau – II)

II paverčia A2C modelį praktiniu ir sisteminiu (įsi)vertinimo įrankiu, skirtu atskiroms geografinėms teritorijoms / regionams ir miestams įsivertinti savo pasiruošimą diegti ir vystyti ŽE praktikas įvairiuose sektoriuose.

Pagrindiniai aspektai:

SISTEMA IR STRUKTŪRA: II – Likerto skalėmis grįstas klausimynas, vertinantis regionų ar miestų ekonomikos žiediskumą pagal 8 A2C dimensijas. Jis apima išsamiai aprašytus atsakymų variantus, skatinančius refleksiją..

ĮGYVENDINIMO PROCESAS: sukurtas kaip pirmasis žingsnis priimant sprendimus, II padeda įvairioms geografinėms teritorijoms / regionams ir miestams savo ŽE sistemose identifikuoti stipriąsias puses, kliūtis ir galimybes. Vėliau tai tampa su vietos prioritetais ir pajėgumais suderintų ŽE veiksmų planų pagrindu.

SKAITMENINĖ INTEGRACIJA: II yra integruotas į skaitmeninę platformą - duomenų integravimo sistemą (DIS), skirtą duomenų rinkimui, analizei ir vizualizavimui supaprastinti. DIS siūlo pažangias funkcijas, pvz., prognozavimo analitinius įrankius išteklių optimizavimui, rezultatus pateikia patogiais formatais, pvz., voratinklio diagramomis, kad pabrėžtų pagrindines tobulintinas sritis. DIS yra prieinamas viešai internetinėje svetainėje: <https://sat.agro2dis.eu/>

II yra ne tik diagnostikos priemonė, bet ir sisteminių pokyčių katalizatorius, skatinantis dialogą tarp suinteresuotųjų šalių, taip pat padeda derinti regionines iniciatyvas su platesniais tvarumo tikslais, siekiant nuolat tobulinti jų ŽE strategijas.

ĮŽVALGOS IR REZULTATAI: sistemiškai išanalizavęs atsakymus, II pateikia tolesnių veiksmų rekomendacijas pagal kiekvieną dimensiją. Tai skatina suinteresuotąsias šalis labiau įsitraukti į strateginį planavimą ir imtis intervencijų, kurios didintų pasirengimą pereiti prie ŽE.

SUINTERESUOTŲJŲ ŠALIŲ ĮTRAUKIMAS: II skatina įvairių suinteresuotų pusių bendradarbiavimą, nes į (įsi)vertinimo procesą įtraukiami įvairūs vienoje ar kitoje srityje veikiantys veikėjai - politikos formuotojai, įmonės, bendruomenės atstovai ir pan. Šis įtraukimas užtikrina, kad kuriamos strategijos būtų išsamiai aptartos ir išgrynintos, o vėliau ir sklandžiau įgyvendinamos.

ĮRANKIO PRITAikomumas KITOMS GEOGRAFINĖMS

TERITORIJOMS: II dizainas leidžia pritaikyti prie įvairių teritorinių kontekstų, todėl jis yra universalus įrankis įvairiems regionams ir miestams.

Įvadas

A2C modelis

Įsivertinimo / savianalizės įrankis
(čia toliau - II)

Agro2Circular

✉ info@agro2circular.eu ➡ agro2circular.eu [@Agro2Circular](https://www.linkedin.com/company/Agro2Circular)

KOVAS 2025

Infopack

Šis projektas gavo finansavimą iš Europos Sąjungos mokslinių tyrimų ir inovacijų programos „Horizon 2020“ pagal dotacijos susitarimą Nr. 101036838.